

Mērķis Noteikt vienotus noteikumus SIA “Rīgas 2. slimnīca” (turpmāk – Slimnīca) izmeklējamo paraugu/materiālu ņemšanai un nogādāšanai laboratoriskai izmeklēšanai.

Procesa īpašnieks Klīniski diagnostiskās laboratorijas darbinieki.

Darbības sfēra/iesaistītās struktūrvienības

Visi Slimnīcas darbinieki, kuri ņem paraugus/materiālus laboratoriskiem izmeklējumiem.

Reglamentējošie dokumenti

2009. gada 20. janvāra MK noteikumi Nr.60 “Noteikumi par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām”

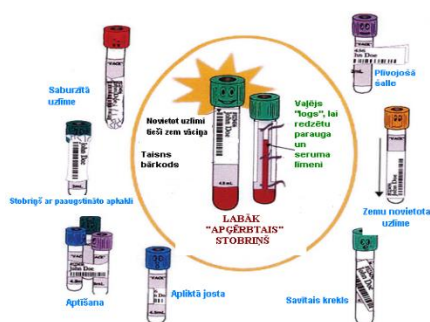
LVS EN ISO 15189 “Medicīnas laboratorijas. Kvalitātes un kompetences prasības”

Asins ņemšanai izmanto standarta venopunkcijas procedūru. Izmantot tikai vienreizējas sistēmas asins ņemšanai atbilstoši ražotāja un laboratorijas rekomendācijām. Visos gadījumos, kad izmeklēšanai var izmantot kā asins serumu, tā arī plazmu, priekšroka ir serumam (stabilāks par plazmu). Tāpēc atbilstoši jāizvēlas vienreizējas sistēmas asins ņemšanai.

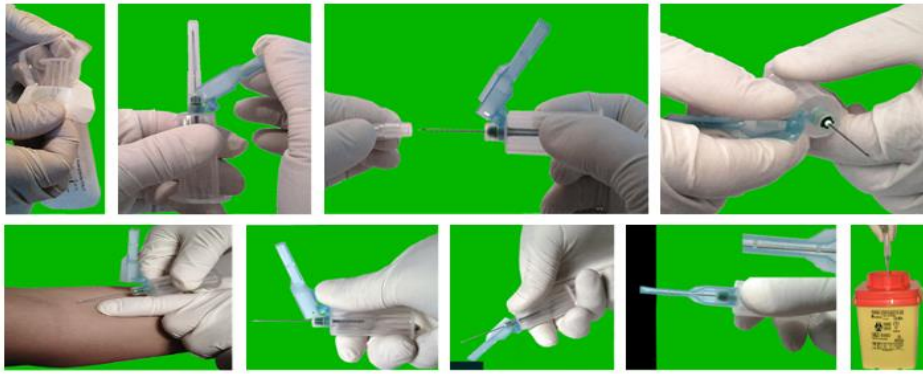
Izmeklēšanai laboratorijā asinis no vēnas ņem izmantojot šādas asins ņemšanas sistēmas			
Nr.	Asins ņemšanas stobriņš	Primārais paraugs	Testi
1.	“Serum” (Sarkans korķis) 	Asinis bez antikoagulanta	Standarta bioķīmijas testi Imūnhematoloģijas testi (ABO, Rh(D), antieritrocitāro antivielu skrīnings, asins saderības)
2.	“Coagulation” (Zils korķis) 	Asinis ar nātrija citrātu	Hemokoagulācijas testi (Protrombīns, APTL, Fibrinogēns, D-Dimēri)
3.	„Li-Heparin” (zaļš korķis) 	Asinis ar heparīnu	Etilalkohola, troponīna T noteikšana
4.	“EDTA” (Violets korķis)	Asinis ar EDTA K3	Hematoloģiskā testēšana (klīniskā asins aina), Eritrocītu grimšanas ātruma noteikšana

Primārā asins parauga ņemšanas procedūra pie plānveida izmeklējumiem	
Pacienta sagatavošana un materiāla noņemšana	<ul style="list-style-type: none"> - Pareizi nomarkēt vakutaineri, uzrādot pacienta vārdu, uzvārdu, personas kodu, nodaļu, materiāla noņemšanas datumu; - Asins paraugu jāņem tukšā dūšā, pēc apm. 12 stundu atturēšanās no ēšanas, smēķēšanas, alkohola lietošanas; - Asinis jāņem no rīta, uzreiz pēc pacienta pamodināšanas, laika intervālā starp plkst. 6:00 un 9:00; - Pacients var gulēt vai sēdēt, bet tieši pirms asins ņemšanas 20-30 min laikā fiziskai aktivitātei jābūt minimālai. - Pirms venopunkcijas veikšanas flebotomistam ir jāpārbauda pacienta identifikācija; - Asins ņemt no elkoņa vēnas, ādu dezinficēt ar 70° izopropanolu vai dezinfekcijas līdzekli, notīrot virzienā no centrālās vietas uz malām; - Pēc dezinfekcijas līdzekļa iztvaikošanas uzlikt žņaugu 10-15 cm augstāk par punktējamo vietu, asinsrites apturēšanai un vēnas piepūšanai (pēc spirta iztvaikošanas vēnu atkārtoti nepalpēt); - Žņauga uzlikšana ne ilgāk par 1-2 min; pacientam nevajag sažņaugt un atlaist dūri. Veikt venopunkciju; - Nelietot pirmo asins devu (1ml) priekš koagulācijas testiem, jo tajā ir ādas tromboplastīna piejaukumi, kas ietekmē rezultātus.
Asins stobriņa maisīšana	<ul style="list-style-type: none"> - obligāta, asins vienmērīgai sajaukšanai ar antikoagulantiem, lai neveidotos recekļi; - obligāta, lai veicinātu ātru sarecēšanu, ja nav antikoagulanta; - nedrīkst kratīt (veido hemolīzi).
Stabilitāte un transports	Nogādāt laboratorijā stundas laikā pēc noņemšanas. Līdz nogādāšanai uzglabāt pie +2° līdz + 8° C.
Glikozes tolerances testa procedūra	
Pacienta sagatavošana un materiāla noņemšana	<p>Informēt pacientu par īpašu sagatavošanu izmeklēšanai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 3 dienu laikā pirms izmeklēšanas ogļhidrātu daudzumam ikdienas uzturā jābūt ne mazāk par 125g dienā; 2) 4 dienu laikā pirms izmeklēšanas nelietot medikamentus, kas ietekmē glikozes metabolismu; 3) 12 stundu laikā pirms izmeklēšanas neko neēst un mazināt fizisko aktivitāti; 4) Pārbaudīt urīnu (rīta porcija) uz glikozi un ketonvielām – pozitīvo test-stripu rezultātu gadījumā izmeklēšanu izvērtēt, ņemot vērā medicīniskās indikācijas!
Procedūra	<ul style="list-style-type: none"> - Pareizi nomarkēt monovetes, uzrādot pacienta vārdu, uzvārdu, personas kodu, nodaļas Nr., datumu. - Paņemt asinis no vēnas tukšā dūšā (1.) - vakutaineri ātri nogādāt laboratorijā; - Pacientam ātri jāizdzer glikozes šķīdumu ar 50g. glikozes (max–75g, ja glikozes līmenis tukšā dūšā nepārsniedz 6,5-6,9 mmol/l); - Pēc 60 min paņemt asinis no vēnas (2.) - vakutaineri ātri nogādāt laboratorijā; - Pēc 120 min paņemt asinis no vēnas (3.) - vakutaineri ātri nogādāt laboratorijā; <p>Piezīme: Procedūras laikā pacientam jābūt sēdus stāvoklī!</p>
Primāro paraugu ņemšanas procedūra koagulācijas rādītāju (ņem ar „Coagulation” vakutaineri) vai etilalkohola (ņem ar „Li-Heparin” vakutaineri) noteikšanai	
Pacienta sagatavošana	<i>Īpaša sagatavošana nav nepieciešama.</i>
Materiāla noņemšana	<ul style="list-style-type: none"> - Punkcijas vietā ādas apstrāde: koagulācijas testiem - ar izopropanolu, etilalkohola noteikšanai - ar furacilīna šķīdumu (1:500), rivanola šķīdumu (1:500) vai citu etilspirtu nesaturošu dezinfekcijas šķīdumu; - Uzreiz pēc asins parauga ņemšanas stobriņa saturu vairākas reizes

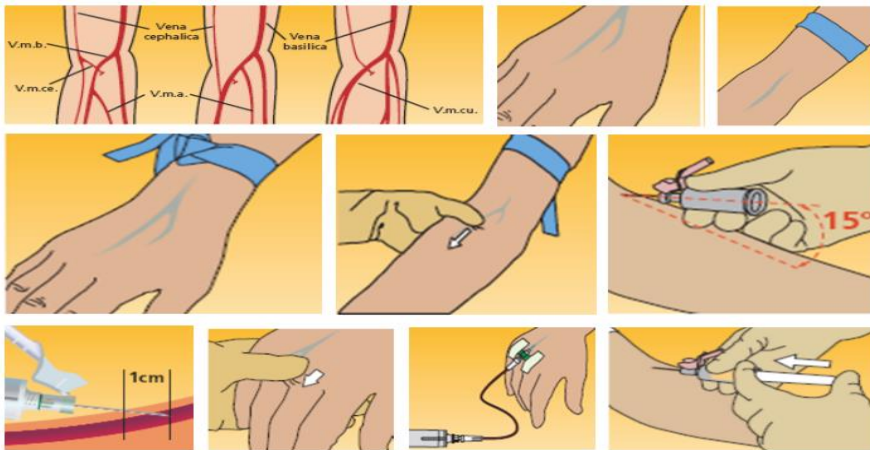
	<p>viegli samaisa;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uz katra stobriņa ir etiķete ar pārbaudāmās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, ņemšanas datumu, nodaļu.
Stabilitāte un transports	Nogādāt laboratorijā stundas laikā pēc ņemšanas. Līdz nogādāšanai uzglabāt istabas temperatūrā (no +20 ^o līdz +25 ^o C).
Primāra asins parauga ņemšanas procedūra imūnhematoloģiskai izmeklēšanai	
Pacienta sagatavošana	<p>Īpaša sagatavošana nav nepieciešama.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stobriņu marķē pacienta klātbūtnē; - ABO piederību nosaka pacienta klātbūtnē; - Uz stobriņa etiķetes norāda: <ul style="list-style-type: none"> - pacienta vārdu, uzvārdu, personas kodu; - asins ņemšanas datumu, - asins grupu (O, A, B, AB), - nodaļu. <p>Piezīme: Paraugu ar nosūtījumu nekavējoties nogādā uz laboratoriju! Nosūtījumā obligāti jāuzrada personu, kas noņēma asinis! Nosūtījumā obligāti jābūt ārsta parakstam ar atšifrējumu Hematoloģiskiem izmeklējumiem</p>
Materiāls	Asinis ar EDTA K3
Rādītāji	Automatizētā hematoloģiskā testēšana, eritrocītu grimšanas ātrums
Pacienta sagatavošana un materiāla ņemšana	No rīta (kritiskajos gadījumos paraugu var ņemt jebkurā diennakts laikā), 12 stundas pēc ēšanas (lai izslēgtu hormonālo un citu analītu ietekmi). Pareiza Monovetes piepildīšana (virzulis pilnībā iznācis ārā). Pēc ņemšanas rūpīgi jāsamaisa ar antikoagulantu, apgriežot (180 ^o) stobriņu vismaz 5 reizes. Pie apgriešanas asinīm vienmēr jāpārplūst no viena gala līdz otram.
Stabilitāte	<p>Pie temperatūras +20^oC līdz +25^oC var glabāt līdz 4 stundām (maksimāli 6 stundas).</p> <p>Pie temperatūras +4^oC līdz +8^oC var glabāt līdz 24 stundām.</p> <p>Paraugu nedrīkst sasaldēt.</p>
Materiāls	Asinis ar EDTA K3
Rādītāji	Eritrocītu grimšanas ātrums.
Pacienta sagatavošana un materiāla ņemšana	No rīta (kritiskajos gadījumos paraugu var ņemt jebkurā diennakts laikā), 12 stundas pēc ēšanas (lai izslēgtu hormonālo un citu analītu ietekmi). Pēc ņemšanas rūpīgi jāsamaisa ar antikoagulantu, apgriežot (180 ^o)
Stabilitāte	<p>Optimāli materiālu jāizmeklē 2 stundu laikā pēc asins ņemšanas;</p> <p>Pie temperatūras +20^oC līdz +25^oC var glabāt līdz 4 stundām;</p> <p>Pie temperatūras +4^oC līdz +8^oC var glabāt līdz 12 stundām (nerekomendē).</p> <p>Paraugu nedrīkst sasaldēt.</p>

1.attēls. Stobriņu marķēšana ar uzlīmi

2.attēls. Asins paņemšanas sistēma ar integrētu drošības mehānismu

3.attēls Punkcijas vietas izvēle

Asins ņemšanas adatas ar drošības sistēmu un adatas turētāju lietošanas instrukcija:

1. Izņemt ierīci no iepakojuma un atlikt adatas aizsargu tuvāk adatas pamatnei.
2. Noņemt caurspīdīgo adatas aizsargu,
3. Adatas aizsargs ir orientēts, lai netraucētu asins ņemšanu, bet to ir iespēja rotēt.
4. Veikt vēnas punkciju un asins paņemšanu atbilstoši procedūrai,
5. Uzreiz pēc asins paņemšanas aktivēt drošības mehānismu uzspiežot ar īkšķi vai atbalstot pret stingru virsmu,
6. Mehānisms tiek aktivēts dzirdot “klikšķi” un vizuāli apskatot adatas asais gals tiek noslēgts aizsargmehānismā.

Primāro paraugu ņemšanas procedūra etilalkohola noteikšanai

Īpaša sagatavošana nav nepieciešama.

- Urīna paraugu ņem sausā vienreizējās lietošanas konteinerā (12 ml), atstājot iespējami mazāk gaisa virs parauga virsmas;
- Konteineru hermētiski noslēdz;
- Uz katra konteinerā ir etiķete ar pārbaudāmās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, ņemšanas datumu, nodaļu;
- Konteinerus ar paraugiem un nosūtījumu piegādāt uz laboratoriju nekavējoties!

Klīniskiem izmeklējumiem

pH, leikocīti, eritrocīti, nitrīti, olbaltums, glikoze, ketonvielas, urobilīnogēns, bilirubīns, urīna sediments

Nedrīkst ēst un dzert pēc plkst. 10 vakarā, dienu pirms analīzes nodošanas nedrīkst būt liela fiziska slodze, pirms savākšanas – rīta tualete, vēlams savākt rīta urīna vidējo porciju, savākšanai izmantot vienreizējas lietošanas konteinerus.

Piezīme: Kritiskajos gadījumos paraugu var ņemt jebkurā diennakts laikā, bez iepriekšējas pacienta sagatavošanas.

<p>Ķīmiskai testēšanai: pie temperatūras +20°C līdz +25°C var glabāt 2-4 stundas, pie temperatūras +4°C līdz +8°C var glabāt līdz 10 stundām.</p> <p>Sedimenta mikroskopijai: pie temperatūras +20°C līdz +25°C var glabāt 1 – 2 stundas (maksimāli), pie temperatūras +4°C līdz +8°C var glabāt līdz 4 stundām (nerekomendē).</p> <p>Fekālijas - klīniskiem izmeklējumiem</p> <p>Reakcija uz apslēptām asinīm.</p> <p>Fēces</p> <p>Ja ir iespējams, 3 dienas pirms analīzes nodošanas izvairīties no liela daudzuma asinis saturošu produktu (gaļa, zivis) un zaļo augu valsts produktu lietošanas.</p> <p>Savākt svaigi izdalītas fēces bez urīna piejaukumiem. Savākšanu veikt no materiāla dažādām vietām.</p> <p>Pie temperatūras +20°C līdz +25°C var glabāt līdz 4 stundām. Pie temperatūras +4°C līdz +8°C var glabāt 8 – 12 stundas. Ja materiāls satur gļotas vai asinis, testēšanu jāveic 2 – 4 stundu laikā.</p> <p>Uztriepes - klīniskiem izmeklējumiem</p> <p><u>Materiāla noņemšana seksuāli transmisīvo slimību (gonorejas un trihomoniāzes) diagnostikai</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiāls izmeklēšanai uz STS jāņem pirms ārstēšanas sākuma; - Pirms materiāla ņemšanas vienmēr jānotīra brīvie izdalījumi, gļotas; - Izmeklējumiem uz STS izsaucējiem nepieciešams šūnu materiāls; - Sievietēm materiāls jāņem no uretras un dzemdes kakla; - Vīriešiem pirms materiāla ņemšanas jāievēro 3-5 stundu urinēšanas pauzi; - Uz priekšmetstikliņa paņemto materiālu jāuznes vienmērīgi; - Materiāls no katras ņemšanas vietas jāņem uz diviem priekšmetstikliem, krāsošanai ar metilēnzilo un pēc Grama. <ul style="list-style-type: none"> - Materiālu uz priekšmetstikla istabas temperatūrā glabā 2-8 stundas; - Materiālu uz priekšmetstikla pie temperatūras no +2°C līdz +8°C glabā 24 stundas. <p><u>Materiāla ņemšana izmeklēšanai uz vaginālo gardnerellozi un rauģiem līdzīgām sēnītēm</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Materiāls jāņem no urīnizvadkanāla, parauretrālām ejām un pēc vajadzības arī no citām vietām; - Pirms materiāla ņemšanas vīrietis nedrīkst urinēt 3-5 stundas; - Uretras ārējo atveri notīra ar sterilu fizioloģiskajā šķīdumā samērcētu tamponu; - Brīvo izdalījumu pirmos pilienus jānoslauka. Ja izdalījumu ļoti maz, tad vispirms jāmasē urīnizvadkanāls; - Materiālu ņem, instrumentu (karotīti, bakterioloģisko cilpu, tamponu u.c.) ievadot urīnizvadkanālā 1-4 cm dziļi, kur ir cilindriskā epitēlija šūnas. Ar ievadīto instrumentu veic nokasījumu no priekšējās un sānu sienām. Iekaisuma gadījumā materiālu no parauretrālām ejām iegūst uzspiežot uz tām un savācot izdalījumus.
--

Materiāla noņemšanas tehnika sievietēm	<ul style="list-style-type: none"> - Materiālu ņem no dzemdes kakla un uretras; - No maksts pēc spoguļa ievadīšanas notīra liekos izdalījumus un ar tamponu vai citu speciālu instrumentu veic gļotādas nokasījumu no augšējām sānu sienām un mugurējās velles. 	
Stabilitāte	<ul style="list-style-type: none"> - Nefiksēts materiāls uz priekšmetstikliem glabājas istabas temperatūrā 4-8 stundas, pie temperatūras +2°C līdz +8°C 24 stundas. 	
tests	zemās	augstās
Klīniskā ķīmija		
Glikoze	< 2.5 mmol/l	> 15 mmol/L
Kreatinīns	Nav noteikta	> 200 µmol/L
Urea	Nav noteikta	> 20 mmol/L
ALAT	Nav noteikta	> 500 U/L
ASAT	Nav noteikta	> 500 U/L
Bilirubīns kopējais	Nav noteikta	> 50 µmol/L

Troponīns T	Nav noteikta	> 50 ng/mL
α-amilāze	Nav noteikta	> 500 U/L
Sārmainā fosfatāze	Nav noteikta	> 500 U/L
Gamma-glutamīntransferāze	Nav noteikta	> 100 U/L
Kalcijs	< 1.5 mmol/L	> 3.5 mmol/L
Hematoloģija		
Hemoglobīns	< 8.0 g/dL	> 18.0 g/dL
Leikocīti	< 1.5 x10 ³ μL	> 25 x10 ³ μL
Eritrocīti	< 1.0 x10 ⁶ μL	> 7.0 x10 ⁶ μL
Trombocīti	< 100 x10 ³ μL	> 800 x10 ³ μL
Hematokrīts	< 15 %	> 55%
Koaguloloģija		
Protrombīns	< 40 %	Nav noteikta
INR	Nav noteikta	> 5.0
APTL	Nav noteikta	> 50 sek.
Imūnhematoloģija		
Nepilnās antieritrocitārās antivielas	1+ līdz 4+	

Covid-19 infekcijas diagnostika
Pēc Pasaules Veselības organizācijas rekomendācijām SARS-CoV-2 diagnostikai var izmantot sekojošus paraugus: <ul style="list-style-type: none"> • respiratorā trakta paraugus (nazofarengiālā un orofarengiālā iztriepe ambulatoriem pacientiem, bronhoalveolārā lavāža, krēpas un/vai traheālais aspirāts smagiem pacientiem); • venozās asinis bez antikoagulanta vai asins serums.
Paraugu transportēšanai var izmantot speciālās vīrusu un to RNS/DNS stabilizējošās barotnes - komerciālās vai sagatavotas pilnvarotās laboratorijās. <ol style="list-style-type: none"> 1. Paraugu nogādāšanas uz pilnvaroto laboratoriju notiek ar kurjera palīdzību. 2. Ņemot paraugus, izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus - respiratoru FFP3, vai FFP2, vienreizlietojamus cimdus, acu aizsargbrilles vai sejas sargu (vizieri), halātu un/vai aizsargkostīmu, priekšautu. <p><i>Paraugus transportē apstākļos, kas garantē kurjera un Laboratorijas paraugu pieņēmēja drošību - konteineros, kas pasargā paraugus no nejaušiem bojājumiem, sajaukšanās un kvalitatīvām izmaiņām (ķīmiskās, fizikālās vai mehāniskās iedarbības rezultātā).</i></p>
Izmeklēšanas metodes
<i>SARS-CoV-2 infekcijas diagnostikai izmanto - molekulāri bioloģisko metodi (RT-PĶR) SARS-CoV-2 RNS noteikšanai un, imūnfermentatīvās metodes SARS-CoV-2 antigēna un antivielu noteikšanai.</i>

Parauga tips/metode	Parauga savākšanas ierīce/konteiners	Glabāšanas līdz testēšanai nosacījumi	Piezīmes
Nazofarengiālā un orofarengiālā iztriepe/RT- PĶR	Lokana zonde ar tamponu (dakrona, poliestera vai ekvivalentu; neizmanto kokvilnas un kalcija algināta tamponus!)	+2 - +8°C /<48 stundas	Iztriepes ievietot vienā stobriņā ar sterilu transporta barotni molekulāri bioloģiskiem izmeklējumiem
Rīkles gala un deguna eju iztriepe stobriņā ar sterilo transporta barotni	Zonde ar tamponu (dakrona, poliestera vai ekvivalentu; neizmanto	+2 - +8°C / <48 stundas	Iztriepes ievietot vienā stobriņā ar sterilu transporta barotni molekulāri

kopā ar tamponiem/RT - PQR	kokvilnas un kalcija algināta tamponus!)		bioloģiskiem izmeklējumiem.
Siekalas	Sterils, aizskrūvējams kontainers siekalu savākšanai, siekalu apjoms ne mazāk kā 1ml	+2 - +8°C / <12 stundas	Aprobācijas stadijā, pieņem kopā ar nazofaringeālo un orofarengiālo iztriepi/RT- PQR

Siekalu paraugu izmeklēšanas nosacījumi	
Siekalu savākšanas, transportēšanas un uzglabāšanas kārtība	
darbības pirms parauga savākšanas	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 30 minūtes pirms siekalu parauga ņemšanas pacients NEDRĪKST ēst, dzert, smēķēt, košļāt gumiju, lietot medikamentus. ➤ Rūpīgi nomazgāt (20 sekundes) un nožāvēt rokas. <p>Siekalām paredzēto konteineri novietot uz tīras, sausas virsmas.</p>
Siekalu savākšana	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pirms siekalu vākšanas mute nav jāskalo. <p>Iespļaut vismaz 2 - 3 reizes (ne mazāk kā 1ml) siekalu sterilā konteinerā.</p>
Darbības pēc parauga savākšanas	

Orofarengiālā un nazofaringeālā iztriepe koronavīrusa SARS-CoV-2 noteikšanai.	
Savākšanas, transportēšanas un uzglabāšanas kārtība	<p>Paraugu-nazofarengiālā un orofarengiālā iztriepe, ievietotās vienā stobriņā ar transporta barotni izmeklējumiem ar polimerāzesķēdes reakcijas (PQR) metodi. <u>Nazofarengiālo</u> iztriepi ņem ar lokano zondi. <u>Orofarengiālo</u> iztriepi ņem ar otro zondi, kuru parasti izmanto gripas parauga paņemšanai.</p> <p>Paņem: Nazofarengiālo iztriepi un ievieto stobriņā.</p> <p>Paņem: Orofarengiālo iztriepi un ievieto <i>tajā pašā</i> stobriņā.</p> <p>Svarīgi! Diferenciālai diagnostikai ar citām respiratorām infekcijām ņem vēl vienu paraugu rīklesgala un deguna eju iztriepi stobriņā ar sterilo transporta barotni, kādu parasti ņem gripas un citu virusālo infekciju diagnostikai. Savāktais materiāls ir infekciozs, procedūra var radīt šķaudīšanu vai klepu. Cilvēkam, kurš ņem analīzes, ir jāizmanto individuālie aizsardzības līdzekļi atbilstoši rekomendācijām(respirators vai sejas maska, acu aizsargs, virsvalks ar garajām piedurknēm, vienreizlietojamie cimdi). Transportējot barotnes ir jāievēro piesardzības pasākumus. Kad stobriņš ir aizskrūvēts dezinficē to ar spirta salveti un ievieto tīrā aizvelkamā plastikāta maisā.</p>

<p><i>Paraugu nogādā laboratorijā 24 stundu laikā, transportējot to aukstumsomā. Orofarengiālie un nazofarengiālie paraugi ir derīgi izmeklēšanai 48 stundas, ievērojot +2 - +8° C uzglabāšanas temperatūru. Paraugus nosūta izmeklēšanai pilnvarotās laboratorijās.</i></p>	

Paraugu nosūtīšana pilnvarotām laboratorijām

Izmeklējumus, ko neveic laboratorijā ir iespējams nosūtīt uz citām pilnvarotām laboratorijām, ar kurām noslēgts ārpakalpojuma līgums.

Paraugu transportēšana uz laboratoriju

Izmeklējamus paraugus nogādā laboratorijā iespēju robežās nekavējoties pēc tā paņemšanas.

1. Līdz transportēšanai paraugi jāuzglabā apstākļos, kādi nepieciešami izmeklējamam materiālam un testa vaidam: ledusskapī vai istabas temperatūrā. Paraugus transportē ar paņēmienu, kas garantē kurjera, visas sabiedrības un saņēmēja laboratorijas drošību-speciālos konteineros vai termoizolācijas somās , kas pasargā paraugus.
2. Laboratorisko izmeklējumu pieprasījumus ievieto mapēs atsevišķi no izmeklējamā materiāla. Laboratorijā ir izstrādāts un ar nodaļām saskaņots testējamā materiāla transportēšanas grafiks. Laboratorija pieņem testējamo materiālu visu diennakti.
3. Izmeklējamo materiālu uz laboratoriju nogādā Slimnīcas aprūpes vai aprūpes atbalsta darbinieks, kurš ir apmācīts un pilnvarots rīkoties ar cilvēka bioloģisko materiālu un ir instruēts par rīcību ārkārtas situācijā.
4. Nav pieļaujama paraugu transportēšana, neizmantojot transportēšanai paredzēto aprīkojumu.

Konstatējot izmeklēšanas rezultātos kritiskas vērtības, kas var liecināt par pacienta dzīvību apdraudošu situāciju, laboratorijas darbinieki telefoniski ziņo izmeklējumu rezultātus.